

Udskriftsdato: 12. december 2025

VEJ nr 10214 af 09/12/2025 (Gældende)

AT-vejledning om egentlig militærtjeneste

Ministerium: Beskæftigelsesministeriet

Journalnummer: Beskæftigelsesmin.,
Arbejdstilsynet, j.nr. 2025-125105

AT-vejledning om egentlig militærtjeneste

Gældende fra den 15. december 2025

Om vejledningen

Denne vejledning indeholder en præcisering af aftalen indgået mellem forsvarsministeren og beskæftigelsesministeren om arbejdsmiljølovgivningens anvendelse inden for egentlig militærtjeneste.

Der er alene tale om en opdatering af AT-vejledning om egentlig militærtjeneste. Aftalens anvendelsesområde er uændret siden aftalens ikrafttræden.

Vejledningen gengiver aftalens fulde ordlyd.

Vejledningen indeholder en præcisering af aftalens ordlyd for følgende områder:

- Arbejde, der er omfattet af egentlig militærtjeneste
- Arbejdspladsvurdering
- Arbejdsmiljøorganisation

Vejledningen gennemgår ikke alle aftalens elementer, men vejleder alene om de områder, hvor det er vurderet, at der kan være behov for at præcisere aftalens omfang.

Vejledningens målgruppe

Målgruppen for vejledningen er primært Forsvaret og faglige organisationer, fordi vejledningen indeholder en præcisering af begrebet egentlig militærtjeneste og det, som er omfattet af begrebet.

Indholdsfortegnelse

1. Anvendelsesområde
2. Aftale om præcisering af egentlig militærtjeneste
 - 2.1. Arbejde, der er omfattet af egentlig militærtjeneste
 - 2.2. Arbejdspladsvurdering i forbindelse med egentlig militærtjeneste
 - 2.3. Arbejdsmiljøorganisation i forbindelse med egentlig militærtjeneste

Kapitel 1 – Anvendelsesområde

Arbejde, der udføres af militære, og som kan henregnes til egentlig militærtjeneste, er reguleret i lov om arbejdsmiljø, hvor der gælder følgende:

”Loven omfatter arbejde, der udføres for en arbejdsgiver, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Undtaget er

(...)

3) arbejde, der udføres af militære, og som kan henregnes til egentlig militærtjeneste. ”

Hjemmel: lov om arbejdsmiljø, § 2, stk. 1-2

De regler i arbejdsmiljølovgivningen, der finder anvendelse inden for arbejde, der udføres af militære, og som kan henregnes til egentlig militærtjeneste, er afgrænset til de bestemmelser, som er nævnt i lovens § 2, stk. 3.

Kapitel 2 – Aftale om præcisering af egentlig militærtjeneste

Vedlagte aftale af 15. januar 2003 indgået mellem forsvarsministeren og beskæftigelsesministeren om præcisering af egentlig militærtjeneste har til formål at præcisere begrebet egentlig militærtjeneste i arbejdsmiljølovens § 2, stk. 2, nr. 3.

“AFTALE mellem forsvarsministeren og beskæftigelsesministeren om præcisering af egentlig militærtjeneste

På baggrund af en henvendelse fra de militære personelorganisationer om afgrænsningen af arbejdsmiljølovens § 2, stk. 2, nr. 3, har forsvarsministeren og beskæftigelsesministeren i forståelse med personelorganisationerne opnået enighed om nedenstående præcisering af begrebet egentlig militærtjeneste. Der er endvidere opnået enighed om en fælles hensigtserklæring for udarbejdelsen af arbejdspladsvurderinger og etablering af sikkerhedsgrupper i videst muligt omfang i forbindelse med egentlig militærtjeneste.

Egentlig militærtjeneste

Egentlig militærtjeneste omfatter arbejde, der

1. udføres af det militære personels landbaserede enheder, herunder værnepligtige, uanset på hvilken måde de måtte være tilknyttet forsvaret, samt medlemmer af hjemmeværnet, og
2. udføres i den del af forsvarets operative virksomhed, herunder militær uddannelses- og øvelsesvirksomhed, der foregår med henblik på løsning af de beredskabsmæssige, antiterrormæssige, fredsskabende, fredsbevarende samt krigsmæssige opgaver, der påhviler dem, og
3. som er planlagt i et øvelses- eller uddannelsesdirektiv eller tilsvarende direktiv med betegnelse, omfang, placering og tidsramme m.v. for aktiviteten.

Under egentlig militærtjeneste gælder – ud over bestemmelserne i arbejdsmiljølovens § 2, stk. 3, – forsvarets egne uddannelses- og sikkerhedsbestemmelser. Mellem forsvarsministeren og beskæftigelsesministeren er der enighed om, at aktiviteter, der omfattes af begrebet egentlig militærtjeneste, ud over at være omfattet af ovennævnte bestemmelser, i videst muligt omfang skal foregå under hensyntagen til arbejdsmiljølovens bestemmelser.

Arbejdspladsvurderinger

I det omfang, det er muligt og hensigtsmæssigt, skal der udarbejdes arbejdspladsvurderinger for de opgaver, der er omfattet af egentlig militærtjeneste.

Sikkerhedsorganisationer

Det skal tilstræbes, at en sikkerhedsorganisations arbejde udvides med henblik på også at omfatte egentlig militærtjeneste, ved at der oprettes sikkerhedsgrupper for disse områder, jf. arbejdsmiljølovens kap. 2.

Aftalens implementering

Denne aftale vil blive optaget i Forsvarsministeriets Kundgørelsessamling og af Arbejdstilsynet blive udsendt som en intern instruks. Herudover vil Arbejdstilsynet udsende en AT-vejledning, hvori aftalens indhold vil blive optaget og uddybet. ”

2.1. Arbejde, der er omfattet af egentlig militærtjeneste

Baggrunden for, at en del af arbejdet inden for Forsvaret anses for at være omfattet af egentlig militærtjeneste, er, at der her er tale om specifikke aktiviteter, der på afgørende vis taler imod arbejdsmiljølovgivningens fulde anvendelsesområde.

Selve forberedelsen/planlægningen af operativ virksomhed samt afrigning, oprydning og beredskabsefter-syn vil ikke være omfattet af egentlig militærtjeneste, ligesom støttevirksomheden i forbindelse hermed, såsom logistikplanlægningen, ikke er omfattet.

Den almindelige drift af materiel, herunder reparation og vedligeholdelse, vil heller ikke være omfattet af egentlig militærtjeneste.

For at arbejdet kan anses for omfattet af egentlig militærtjeneste, skal det involverede personel, som udfører egentlig militærtjeneste, være bekendt med, at tjenesten udføres som egentlig militærtjeneste. Det skal derfor være beskrevet i øvelses- eller uddannelsesdirektiver eller tilsvarende direktiver, fx operationsbefalinger, at der er tale om et sådant forhold.

2.2. Arbejdspladsvurdering i forbindelse med egentlig militærtjeneste

I det omfang, det er muligt og hensigtsmæssigt, skal der ifølge aftalen udarbejdes arbejdspladsvurderinger for de opgaver, der er omfattet af egentlig militærtjeneste.

Ved egentlig militærtjeneste, hvor det er muligt og hensigtsmæssigt, kan dele af uddannelses- og øvelsesopgaver gennemgås for at vurdere, om der er aktiviteter eller udstyr, der skal gennemføres en arbejdspladsvurdering for.

De gældende regler for gennemførelse af en arbejdspladsvurdering af arbejdsmiljøet er reguleret i arbejdsmiljølovens kapitel 4 og i bekendtgørelse om systematisk arbejdsmiljøarbejde.

2.3. Arbejdsmiljøorganisation i forbindelse med egentlig militærtjeneste

I aftalen er det ligeledes bestemt, at det skal tilstræbes, at der også oprettes sikkerhedsgrupper efter arbejdsmiljølovens kapitel 2 for arbejde, der udføres af militære, og som kan henregnes til egentlig militærtjeneste.

Som følge af lovændringer efter aftalens ikrafttræden til arbejdsmiljølovens kapitel 2 er der sket ændringer til flere regler samt betegnelser i loven. Ved moderniseringen er følgende betegnelser ændret ved lov:

- ”Sikkerhedsorganisation” ændret til ”arbejdsmiljøorganisation”
- ”Sikkerhedsudvalg” ændret til ”arbejdsmiljøudvalg”
- ”Sikkerhedsgruppe” ændret til ”arbejdsmiljøgruppe”
- ”Sikkerhedsrepræsentant” ændret til ”arbejdsmiljørepræsentant”

De gældende regler om arbejdsmiljøorganisation er reguleret i arbejdsmiljølovens kapitel 2 og i bekendtgørelse om systematisk arbejdsmiljøarbejde.

Arbejdstilsynet, den 9. december 2025